

Kwartaalupdate

Beroepsaansprakelijkheid

Q1 2020

Introductie

Auteurs: [Lennard van den Berg](#) en [Thomas Munnik](#)

In het eerste kwartaal van 2020 zijn er op www.rechtspraak.nl circa 15 uitspraken gepubliceerd waarin een (civiele) vordering tegen een beroepsbeoefenaar werd ingesteld. Het merendeel betrof uitspraken met betrekking tot een accountant, 2 uitspraken waren gericht tegen een assurantietussenpersoon en 2 uitspraken hadden betrekking op een advocaat.

In deze Kwartaalupdate Beroepsaansprakelijkheid voor Q1 2020 is een selectie gemaakt uit deze uitspraken en worden verschillende uitspraken behandeld. De navolgende onderwerpen komen aan bod:

De navolgende uitspraken komen aan bod:

- 01. Geen aansprakelijkheid accountant als 'argo adviseur'**
(Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 januari 2020) 2
- 02. Beroepsaansprakelijkheid assurantietussenpersoon - Grenzen aan de zorgplicht**
(Rechtbank Rotterdam 25 maart 2020) 4
- 03. Aansprakelijkheid advocaat – Kans van herroepingsprocedure indien tijdig ingesteld**
(Gerechtshof 's-Hertogenbosch 18 februari 2020) 6
- 04. Beroepsaansprakelijkheid accountant - geen onrechtmatig handelen door niet opnemen voorziening voor vordering**
(Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 24 maart 2020) 8

01

Geen aansprakelijkheid accountant als 'agro adviseur'

([Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 14 januari 2020](#))

In een arrest van het Hof Arnhem-Leeuwarden van 14 januari 2020 zien we een accountant die al vele jaren financieel-administratieve diensten leverde aan een maatschap die een vleeskalverhouderij dreef. Als onderdeel van zijn dienstverlening verzorgde de accountant jaarlijks de Gecombineerde Opgaven (GO) ten behoeve van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De GO kan door een agrarisch ondernemer worden gebruikt om landbouwsubsidies aan te vragen en verzoeken te doen tot verzilvering van betaalrechten.

Vanaf 2010 beschikte de maatschap over 19,82 toeslagrechten en wilde zij deze verzilveren. In 2011 deelde de RVO echter aan de maatschap mee dat bij controle was gebleken dat de omvang van de voor de uitbetaling van toeslagrechten in de GO 2011 opgegeven percelen voor een relevant gedeelte afweek van de percelen waarop de maatschap een zodanig uitbetalingsrecht zou mogen baseren. De RVO stelde eveneens dat zij deze afwijking zag als een opzettelijk foutieve opgave en dat zij daarom voornemens was om de maatschap daarvoor te sanctioneren.

Nadat de accountant namens de maatschap aan de RVO had geschreven dat er sprake was van een vergissing nu zowel de maatschap als een derde - die bepaalde percelen van de maatschap in gebruik had voor de aardappelteelt – kennelijk voor betreffende percelen eenzelfde opgave hadden gedaan, keurde de RVO in 2012 toch een groot deel van de aangevraagde verzilvering van de betaalrechten af. Ook deelde de RVO mee dat een deel van het uitkeerbare bedrag niet werd uitgekeerd omdat de als opzettelijk gekwalificeerde afwijking meer dan 50% was.

Hierop heeft de maatschap de accountant gedagvaard en gevorderd dat de accountant wordt veroordeeld tot betaling van EUR 46.901,68, te weten de gemiste betaalrechten. In eerste aanleg heeft de rechtbank de vordering geheel afgewezen.

In onderhavig arrest komt de maatschap tegen het vonnis van de rechtbank op. De maatschap stelt allereerst dat de rechtbank in de door haar gehanteerde maatstaf voor aansprakelijkheid ten onrechte niet heeft meegewogen dat de accountant zich in de onderhavige kwestie profileerde als 'agro adviseur'. Het hof wijst deze grief af omdat de rechtbank terecht tot uitgangspunt had genomen dat de omstandigheden van het geval bepalen of de accountant de in artikel 7:401 BW bedoelde zorg van een goed opdrachtnemer in acht heeft genomen. In dat verband kan onder meer relevant zijn met welke deskundigheid de beroepsbeoefenaar zich bij de opdrachtgever heeft neergezet, evenals andere aspecten, zoals bijvoorbeeld die genoemd door de rechtbank. Een afzonderlijke norm is daarmee volgens het hof niet aan de orde.

De maatschap stelt vervolgens dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het controleren op juistheid van de door de maatschap in verband met het indienen van een GO aangeleverde gegevens niet tot de werkzaamheden van de accountant behoorde en dat dit ook niet onder de zorgplicht van de accountant is te brengen. Ook deze grief faalt. Het hof oordeelt dat de accountant in dit geval mocht afgaan op de gegevens die door de maatschap werden aangeleverd. De accountant had niet behoeven te begrijpen dat de onderhavige percelen niet door de maatschap zelf voor aardappelteelt in gebruik waren, maar dat een derde daar aardappels op teelde.

Dat de accountant zich profileerde als 'agro-adviseur' betekent volgens het Hof – in tegenstelling tot de maatschap - dat de accountant specialistische kennis bezit om landbouwondernemers van dienst te kunnen zijn op het gebied van accountancy, belastingadvies en dergelijke. Dat betekent echter niet dat de accountant inhoudelijke, materiële kennis moet hebben van de teelt van gewassen en/of landbouwkundig gebruik van percelen.

Het hof wijst de vordering van de maatschap dan ook in navolging van de rechtbank af.

02

Beroepsaansprakelijkheid assurantietussenpersoon - Grenzen aan de zorgplicht

(Rechtbank Rotterdam 25 maart 2020)

In deze uitspraak komt de vraag aan de orde of een assurantietussenpersoon haar zorgplicht heeft geschonden waardoor haar klant haar wagenpark verzekerd zag tegen een veel hogere premie.

Ecotrans, een vrachtvervoerder, had via de tussenpersoon in kwestie 31 van haar vrachtwagens verzekerd bij Allianz. In 2016 had Ecotrans 64 schademeldingen gedaan hetgeen voor Allianz reden vormde om een preventiemedewerker naar Ecotrans te sturen met als doel om het slechte schadeverloop in kaart te brengen en waar mogelijk verbeteringen voor te stellen. Op 28 maart 2017 heeft Allianz aan de tussenpersoon meegedeeld de verzekeringsovereenkomst – die afliep op 1 april 2017 - niet te willen verlengen. De tussenpersoon heeft dit bericht op dezelfde dag doorgespeeld aan Ecotrans. Ecotrans heeft haar wagenpark vervolgens elders verzekerd. De desbetreffende verzekeringsovereenkomst is tot stand gekomen zonder bemiddeling van de tussenpersoon in kwestie.

Ecotrans heeft de tussenpersoon daarna gedagvaard en vordert in onderhavige procedure de vergoeding van de schade die zij lijdt omdat zij haar wagenpart tegen een veel te hoge premie bij een andere verzekeraar heeft moeten onderbrengen. Ecotrans maakt de tussenpersoon twee verwijten. Allereerst zou de tussenpersoon makkelijk met de opzegging van Allianz zijn omgegaan en had zij de definitieve opzegging door Allianz eerder en duidelijker moeten overbrengen aan Ecotrans. Ten tweede zou de tussenpersoon zich onvoldoende hebben ingespannen om voor Ecotrans een nieuwe verzekering af te sluiten.

Ten aanzien van het eerste verwijt oordeelt de rechtbank dat het voor Ecotrans, gelet op het aantal schades dat zij in 2016 had gemaakt en de daaropvolgende komst van de preventiemedewerker, duidelijk moet zijn geweest dat Allianz ontevreden was over haar contractuele relatie met Ecotrans. De opzegging kan dan ook niet als een verrassing zijn gekomen. Het is daarbij volgens de rechtbank niet aan de tussenpersoon, maar aan Allianz om te bepalen of zij wil opzeggen. De tussenpersoon hoeft er dus niet voor in te staan dat Allianz de verzekeringsovereenkomst onder geen enkele omstandigheid zal beëindigen. Het eerste verwijt faalt dan ook.

Ter zake het tweede verwijt had volgens de rechtbank van de tussenpersoon mogen worden verwacht dat zij zich in redelijke mate zou inspannen om Allianz te bewegen om toch een nieuwe overeenkomst te sluiten met Ecotrans. Daarbij rustte echter op de tussenpersoon geen resultaatsverplichting, maar een inspanningsverplichting. Aan de hand van de beschikbare correspondentie oordeelt de rechtbank dat de tussenpersoon aan deze verplichting heeft voldaan. De tussenpersoon had eveneens aangevoerd dat zij zes verzekeraars heeft aangeschreven. Deze verzekeraars hadden echter allen laten weten dat zij Ecotrans een onaantrekkelijke contractspartij vinden vanwege haar claimverleden. Het aanschrijven van potentiële verzekeraars door de tussenpersoon vond al halverwege februari 2017 plaats. Het ligt volgens de rechtbank daarom niet voor de hand dat de tussenpersoon een voor Ecotrans voldoende aantrekkelijke andere verzekeringsmaatschappij kon vinden.

De rechtbank komt derhalve tot de slotsom dat de tussenpersoon niet een gebrek aan inspanning kan worden verweten en dat zij haar zorgplicht jegens Ecotrans eveneens niet heeft geschonden. De rechtbank wijst de vordering daarom af.

03

Aansprakelijkheid advocaat – Kans van herroepingsprocedure indien tijdig ingesteld

(Gerechtshof 's-Hertogenbosch 18 februari 2020)

In deze procedure wordt een advocaat door zijn voormalig cliënt aansprakelijk gehouden wegens het niet tijdig instellen van een zogenaamde herroepingsprocedure. In dit arrest staat de vraag centraal of er een beroepsfout is gemaakt en welke schade daaruit zou zijn ontstaan.

De advocaat in kwestie voert sinds 2005 een procedure voor appelland tegen Philips. Het geschil zag op een pensioenaanspraak die (mede) berustte op een regeling die tussen appelland en Philips in 1982 was getroffen en die Philips volgens appelland niet nakwam. Deze procedure is geëindigd in een arrest van de Hoge Raad in 2010, waarin het cassatieberoep van appelland met toepassing van artikel 81 RO is verworpen en waarmee de vordering van appelland op Philips strandde. Nadien heeft de advocaat met appelland gesproken over de mogelijkheid van een herroepingsprocedure op grond van artikel 382 Rv. Appelland meende dat er op grond van nieuwe stukken reden was om een herroepingsprocedure te starten. Nadat de vrouw van appelland eerst zonder succes via derdenverzet had gepoogd het arrest van het gerechtshof aan te vechten is uiteindelijk op 3 juni 2014 een dagvaarding tot herroeping van dat arrest uitgebracht. In de daarop volgende procedure heeft het hof bij arrest van 26 april 2016 appelland niet-ontvankelijk verklaard wegens overschrijding van de drie maanden termijn voor het aanwenden van het rechtsmiddel van herroeping.

In de onderhavige procedure vordert appelland dat de advocaat wordt veroordeeld tot betaling van de door hem gemiste pensioenaanspraak. Appelland stelt dat de advocaat heeft nagelaten om Philips tijdig te dagvaarden in een herroepingsprocedure. Volgens appelland was de kans dat hij in een herroepingsprocedure alsnog in het gelijk zou

worden gesteld bijzonder groot. De rechtbank oordeelde verkort weergegeven dat van een tekortschieten van de advocaat niet was gebleken. De rechtbank wees de vordering dan ook af.

In hoger beroep voert appellant verschillende grieven tegen dit vonnis aan. Het verwijt van appellant aan het adres van de advocaat komt erop neer dat appellant onvoldoende zou zijn geïnformeerd over de termijn waarbinnen een herroepingsprocedure moest worden opgestart alsook dat de advocaat deze procedure niet daadwerkelijk (tijdig) heeft opgestart. Het hof oordeelt echter op basis van onder andere een e-mail dat appellant zich wel degelijk bewust was van de termijn waarbinnen deze procedure diende te worden opgestart. Onduidelijk blijft vervolgens de vraag of de advocaat de procedure voor appellant daadwerkelijk zou opstarten, maar het hof oordeelt daarover dat, zelfs al zou dat het geval geweest zijn, deze procedure geen succes voor appellant zou hebben opgeleverd.

Het hof stelt daarvoor vast dat er voor een succesvol beroep op artikel 382 Rv onder meer sprake moet zijn van bedrog door de wederpartij in het geding gepleegd door stukken achter te houden die na de uitspraak bekend worden. Appellant stelt dat Philips dit bedrog heeft gepleegd en dat hij na de uitspraak nieuwe stukken ter beschikking heeft gekregen. Het Hof volgt deze stelling echter niet. Volgens het hof blijkt nergens uit waar het gepleegde bedrog door Philips uit zou bestaan en ook de “nieuwe” stukken bieden daar geen soelaas voor. Deels omdat het stukken zijn die wel degelijk onderdeel waren van de eerdere procedure en ook omdat de “nieuwe” stukken niets zeggen over het bestaan van een pensioenaanspraak van appellant op Philips.

Het Hof gaat echter nog een stapje verder en oordeelt dat zelfs al zou het arrest zijn herroepen dan zouden de vorderingen van appellant alsnog zijn gestrand op het feit dat Philips en appellant al in december 1984 een vaststellingsovereenkomst hadden gesloten waarin partijen elkaar finale kwijting hadden verleend. Daarop zou de vordering alsnog zijn gestrand, aldus het hof.

Het Hof wijst de vordering daarom in navolging op de rechtbank af.

04

Beroepsaansprakelijkheid accountant - geen onrechtmatig handelen door niet opnemen voorziening voor vordering

(Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 24 maart
2020)

Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 24 maart 2020 uitspraak gedaan in een geschil tussen de curator van de failliete vennootschap Welsec (een bedrijf actief in de haven van Harlingen) enerzijds en de voormalig (indirect) bestuurders, aandeelhouder en controlerend accountant anderzijds. Kern van het geschil vormde de jaarlijkse uitkering van dividend aan de aandeelhouder van Welsec, terwijl reeds jarenlang een gerechtelijke procedure liep bij zowel de rechtbank als uiteindelijk ook het gerechtshof te Leeuwarden, over de mogelijke aansprakelijkheid van Welsec voor vervuilingsschade in de haven van Harlingen. In deze procedure vorderde de Staat dat Welsec zou worden veroordeeld tot vergoeding van de schade als gevolg van de vervuiling, in totaal ruim anderhalf miljoen euro.

De accountant was van oordeel dat in de jaarrekening van Welsec onder deze omstandigheden geen voorziening kon worden gevormd voor het voldoen van de vordering van de Staat. Mede omdat de Staat niet overging tot executie van het vonnis van de rechtbank Leeuwarden, maar in plaats daarvan het hoger beroep bij het gerechtshof Leeuwarden leek te willen afwachten, is geen voorziening gevormd. Als gevolg hiervan konden jaarlijks de aanzienlijke winsten van Welsec worden uitgekeerd aan haar enig aandeelhouder. Toen het gerechtshof Leeuwarden in 2011 de vorderingen van de Staat (opnieuw) vrijwel geheel toewees, was Welsec niet in staat aan deze veroordeling te voldoen. De curator van Welsec richtte vervolgens zijn pijlen niet slechts op de (indirect) bestuurders en aandeelhouder, maar ook op de accountant. Had de accountant de dividenduitkeringen niet mogelijk gemaakt door niet te adviseren een voorziening op te nemen?

In eerste aanleg oordeelde de rechtbank Leeuwarden dat de accountant onrechtmatig had gehandeld door niet te adviseren een voorziening te treffen ten aanzien van de vordering van de Staat op Welsec. Omdat er een vonnis was geweest, dat bovendien uitvoerbaar bij voorraad was verklaard, was de uitstroom van middelen volgens de rechtbank al bijna een gegeven. Door niettemin goedkeuring te verlenen aan jaarrekeningen waarin geen voorziening was opgenomen, handelde de accountant onrechtmatig. De accountant kwam er toch goed van af bij de rechtbank, nu geen causaal verband tussen de onrechtmatige gedraging en de schade werd aangenomen.

In hoger beroep spitst de vraag zich niet toe op het al dan niet aanwezig zijn van causaal verband, maar op de voorliggende vraag, namelijk of het niet adviseren om een voorziening op te nemen inderdaad onrechtmatig was jegens de failliete boedel. Het hof oordeelt van niet. Voor bepaalde boekjaren hoefde volgens het hof geen voorziening te worden opgenomen en waren derhalve terecht goedkeurende verklaringen afgegeven (ondanks dat sprake was van een uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis). Het hof is meegegaan in het verweer van de accountant dat er ten aanzien van de betreffende boekjaren niet werd voldaan aan de cumulatieve vereisten voor het opnemen van een voorziening en dat de jaarrekening het vereiste inzicht gaf. Na het verschijnen van een cruciaal deskundigenbericht in de milieверontreinigingsprocedure werd dat anders, maar daarvan is de accountant niet op de hoogte gesteld en daarvan werd ook niets vermeld in de jaarlijks verstrekte lawyer's letter. Het hof oordeelde dat de accountant mocht afgaan op de lawyer's letter en geen nader onderzoek behoefde te doen naar de kans van slagen van het hoger beroep. Tenslotte oordeelde het hof dat de accountant evenmin onrechtmatig heeft gehandeld jegens de gezamenlijke schuldeisers van Welsec doordat zij de bestuurders en aandeelhouders van Welsec niet ervoor hebben gewaarschuwd dat de (uitvoering van de) dividendbesluiten ertoe zou kunnen leiden dat Welsec niet meer aan het vonnis had kunnen voldoen.

Een voor de accountant positieve uitkomst van deze procedure, die bovendien ook voor de praktijk interessant is. Het hof oordeelt immers dat de accountant mag afgaan op de inhoud van afgegeven lawyer's letters en geen nader onderzoek behoeft te doen naar de inhoud daarvan (en daarin genoemde claims c.q. procedures).

Een vraag over beroepsaansprakelijkheid?

Neem contact op met één van onze specialisten

Maurice Verhoeven
Partner / Advocaat

 +31 6 2036 4060

 m.verhoeven@ploum.nl

Vincent Terlouw
Partner / Advocaat

 +31 6 5112 0296

 v.terlouw@ploum.nl

Lennard van den Berg
Advocaat

 +31 6 8396 7265

 l.vandenberg@ploum.nl

Thomas Munnik
Advocaat

 +31 6 2248 1755

 t.munnik@ploum.nl

Suzanne van Aalst
Advocaat

 +31 6 1255 6802

 s.vanaalst@ploum.nl